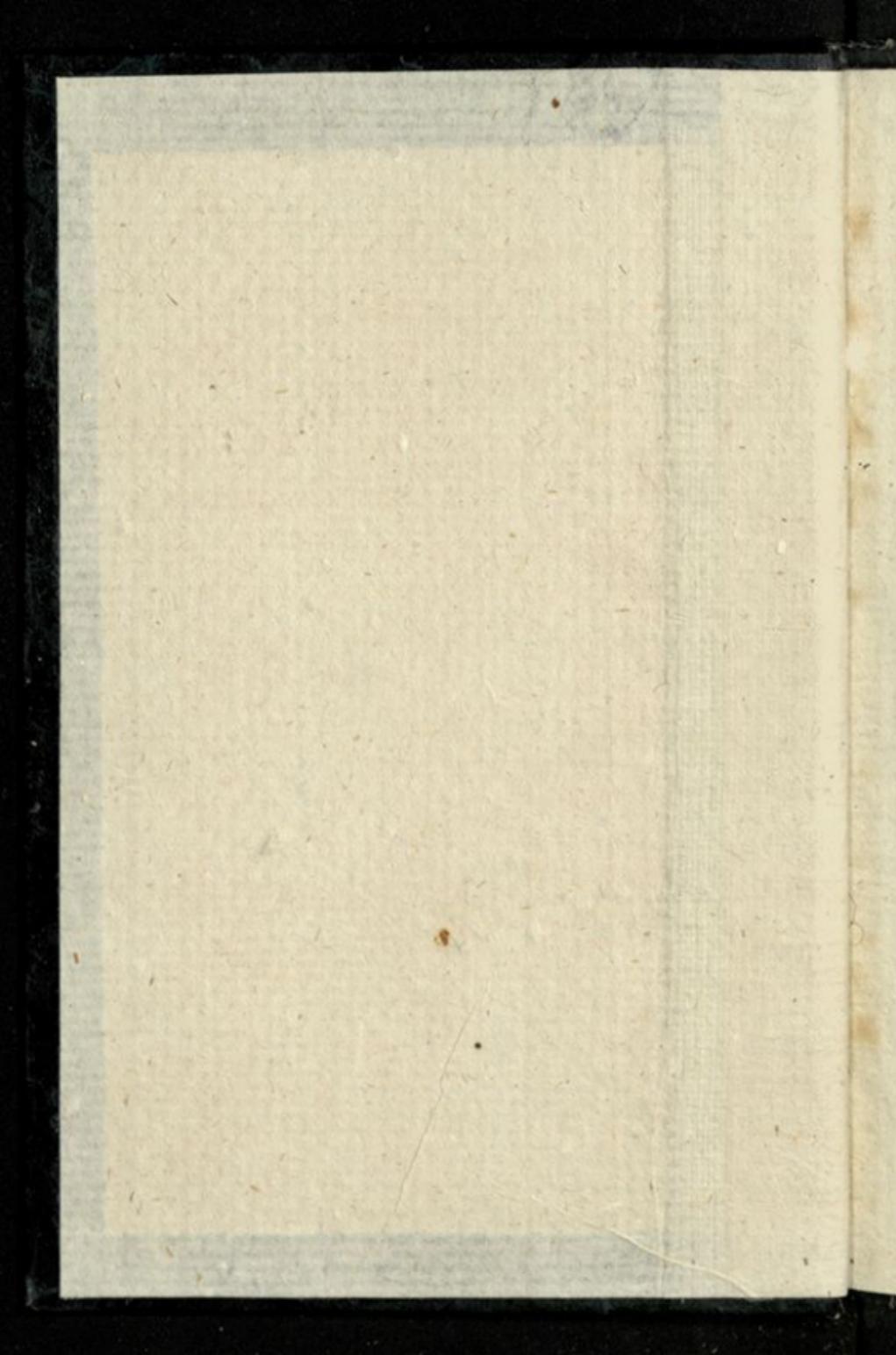
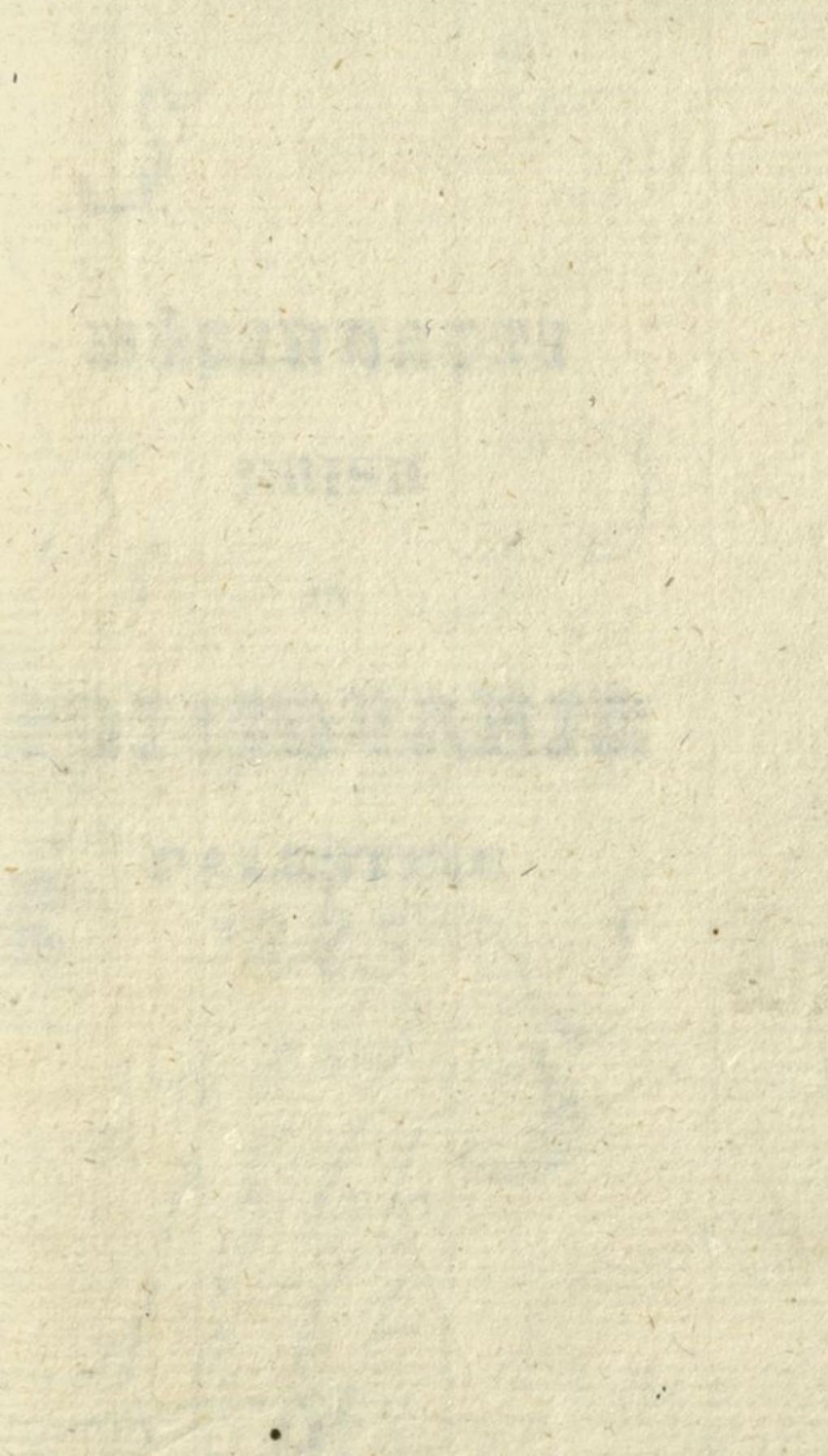
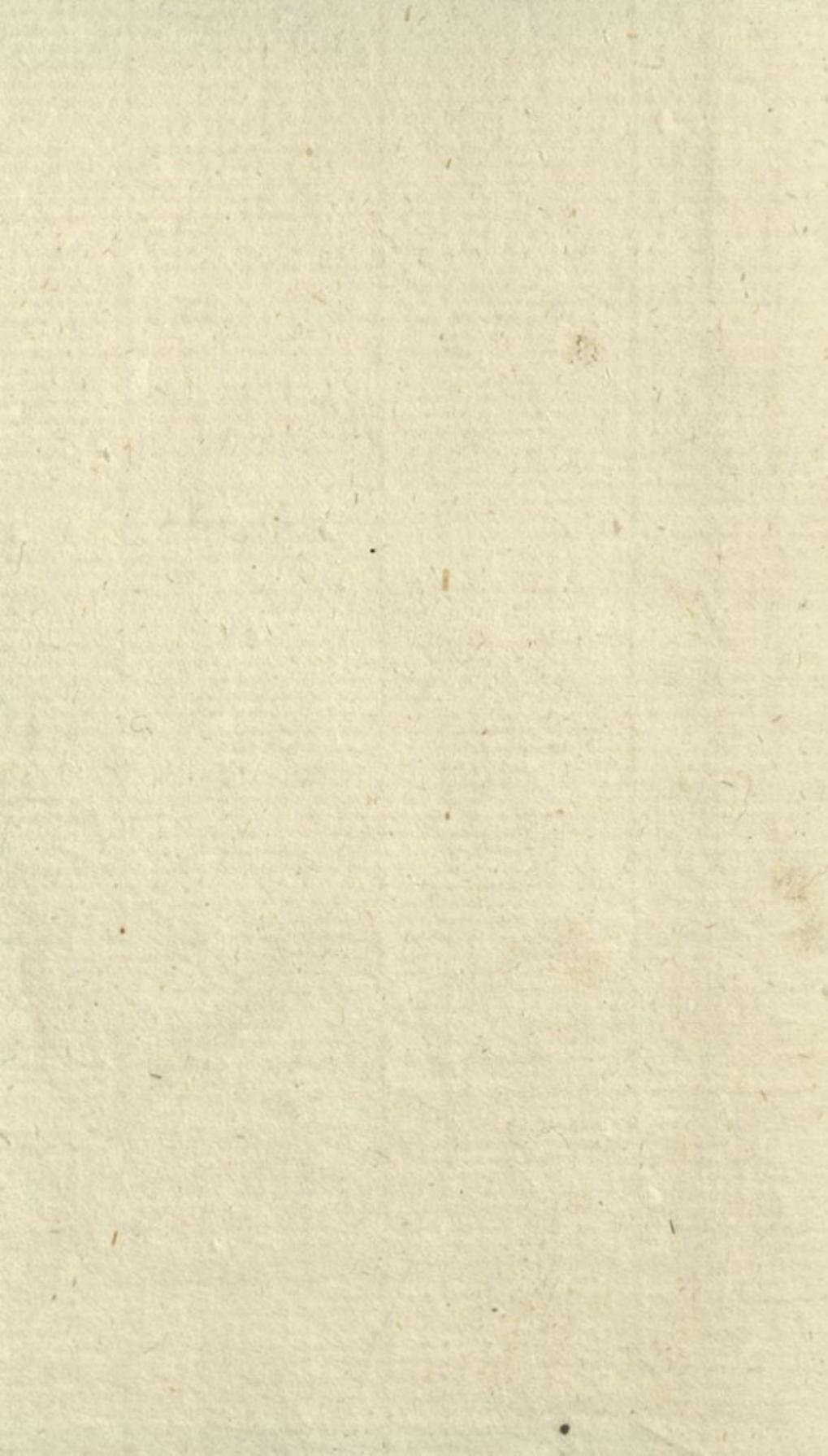

NAR. IN UNIV. KNJIŽNICA
Ljubljana

7203

3 *3.*
MÉSINGASTI

3 *3.*
KRISH

3 *3.*
IN

POPIŠOVANJE

PALESTINE

1823

1866

1866

1866

1866

THE
CATHOLIC CHURCH
IN
THE
UNITED STATES

SECOND EDITION REVISED AND ENLARGED

BY JAMES F. LEE

WITH A HISTORY OF THE CATHOLIC CHURCH IN THE UNITED STATES

BY JAMES F. LEE, S.J., D.D., LL.D.

WITH A HISTORY OF THE CATHOLIC CHURCH IN THE UNITED STATES

STARSHÉV PERVA ŠKERB.

Pred shest sto léti sta shivéla knes Rihard ino knesinja Notburga na svojim starim gradu na gorazhini sterme skále. Dvoje otrok sta imela; pray zhedniga fina, ki mu je bilo Ladislav ime, ino salo hzher Katrizo. Perva ſkerb blagiga knesa ino bogabojezhe knesinje je bila svoja otroka keršhansko v' strahu boshjim srediti, in veliko sta si persadevála brumna, ponishna, pokorna ino bogabojezha otroka iméti. Per ūfaki perloshnosti fo ſkerbni starshi jima isvelizhanski nauk dajali.

Emga dné, ravno je fonze zhres hribe perfijalo, gredó knes s' svojima otrókama na polje, spomladi je bilo, gledat, kako se pomlad ljubo rodí, ino kako stvarniza ali natura novo obléko dobi. Otroka, kterima je bila lépa stvarniza samo zhudo, prafhata ozhéta, kdo je stvarnizi tako lepo obleko dal, ino kdo je tako lépe rumene roshize po polju nasadil? Ozhe, ko vidijo rado-

védnost otrozhizhkov, ino de jima lepota
 stvarnize ferze mozhno gine, sazhnejo s'
 radovoljnim ferzam otrokama praviti, de
 Bog, ljubi Ozhe nebeshki je tisti, ki je vle,
 karkolj vidita, stvaril. On je zelo stvarnizo
 s' lepim zvetjem oleps hal; on pobarva ro-
 she na polju ino po senoshetah ali travni-
 kah; on jim daje tudi prijeten duh. On
 rēzhe, de nam na drevesnih vejzah shlaht-
 no sadje sasoréva, ino de nam israste do-
 sti kruha is zherne semlje; pa tudi dobri-
 ga vinza is goriz. On je nauzhil ptizhize
 lepo prepevati, de naf rasveseljujejo, on
 nam daruje vſiga, kar sa prebivals he ino
 sa shivesh potrebujemo. On vſe lepo lepo
 naredi, de bi se njegovih del veselili, nje-
 ga zhres vſe ljubili ino nekdaj k' njemu
 prishli ſhe v' veliko lepshi kraje, kakor
 fo tu na semlji, kjér bomo per njemu tu-
 di ſhe vezh veselja vshivali, kakor ga tu-
 kaj vshiyamo pod milim sonzam. Polni ne-
 beshke radoſti pokleknejo blagi ozhe s'
 svojima otrokama na koléna ino Bogá fla-
 vijo rekoh:

Hval' Bogá! dari vſeſe
 Pófhle On zhes vſo semljó,
 Vſe, kar mamo, smo prejeli
 Skos Ozhétovo rokó,

Kadar so shé ozhe molitvizo dokonzhali, Ladislav she sam od sebe téle besede perstavi: « Tudi jes ino moja sestra te sahvaliva, ljubi Ozhe nebefhki! sa toliko veselja, ktero nama tvoja lépa stvarniza daje, od ktere se tvojo modrost milost, ino všigamogozhnost prav sposnati navuzhiva. » — Skerbni starshi, ker niso utegnili savolj opravka svoje otroke uzhiti, poshlejo hzher Kátrizo v' kloshter k' nunam v' sholo, Ladislavu pa oskerbijo modriga ino brumniga uženika.

Ladislavov uženik so bili neki nevtruden dushni pastir, kteri so ga s' besedo ino s' sgledam k' ponishnosti, brumnosti, pokorshini, ino k' ljubesni do Bogá ino do blishniga vselej nagibali. Vezhkrat so mu rekli: « Brumnost je sa vše dobra, ker ima obljubo sadajniga ino prihodniga shivlenja. » Kadar je she Ladislav odrasil, mu brumen ozhe tale lép nauk dajo: »

Ljubi Ladislav, mladi vites!

Srezhen je zhlovek v' fvoji nedolshnosti, dokler se s' nesrezhnim greham ne fosnáni, v' hude tovarshije ne saíde, ino se sapeljivzam omotiti ne da; kakor hitro patim v' roke pride, se mu mirno ferze v' mravilhe pregefshnih shélj premení, ino s'

ternjem naftlana pot je njegovo shivlenje.
 Sa to te ljubesnivo svarim, vari se takih
 preshérnih sapeljivzov; sakaj oni so krivi
 preroki, sapeljivi ludjé; ino « blagor zhlo-
 veku, ki po svetvanju hudobnih ne hodi,
 na poti takih greshnikov ne stojí, ino ne
 poséda med takimi safmehoyavzi. Oni bojo
 kakor prah, kteriga véter od semlje pome-
 te. » Varuj se pa tudi skritih potuhnje-
 nih hinavzov, oni so sgrabljivi volkovi v'
 prijetnim ovzhjim oblazhilu; ino kdor se
 s' nijmi sprijasni, bo sgubil svoje poshten-
 je ino isvelizhanje. Taki ljudjé so dushna
 kuga, ki nevidama po svetu hodi ino lju-
 dí morí. O koliko poshtenih mladenzhov
 je she skos nesrezhno kugo omotenih ino
 ostrupljenih, koliko nedolshnih dekliz ob
 divishtvo ino poshtenje okanjenih! — Utih-
 ni pa tudi vselej strasti, hude ino greshne
 navade svojiga serza, strahovaj jih v' sa-
 zhétku, zhuj sam nad sebó, de ne samu-
 dish sam sebe *pokrepzhaſti*, kadar po tebi
 veter hude skushnjave sahládi, sakaj: «
 Sovrashnik, veli sv. Peter, hodi okolj, ka-
 kor derézh lev, in ifhe, koga bi posherl. »
 Ohrani svoje nedolshno ferze, ino bodi
 vselej zhiftih misel, besed ino djanj, sa-
 kaj, « zhista dusha vezh veljá, kakor vse,
 kar na svetu she toliho zéno ima; » pra-
 vi moder Sirah. Vari se perviga greha ino

beshi pred njim, sakaj: « kdor se per-
ve stopinje ne boji, drugo nastopi, tretjo
storí, in' skoraj do vrata v' hudobii tizhí.
Perporozhì se Bogu, Marii devizi, ino svo-
jimu svestimu Angelju - varhu, prosi ga, de-
naj te pred gréham svesto varje, ino naj
te vselej vodi po poti zhednosti ino sveli-
zhanja. Pridejo pa shalostni dnevi, o ne
obvupaj, ampak spomni se v' teshayah ino
v' britkostih na Bogá vsmileniga Ozheta, de
se njegova sveta volja godí. S' terpljenjem
hozhe Bog nafho brumnošt, poterpeshlivost
ino pokorshino poskusiti; ako naf najde sta-
novitne, bomo najdli per njemu tudi mi
veliko plazhilo. S' terpljenjem naf hozhe
uzhiti sposnovati revshino tega svetá, ino se
njega bolj svesto dershati. » — Take ko-
ristne ino isvelizhanske nauke je dajal bru-
men ozhe svojimu dragimu sinu Ladislavu.

— Ljubi starshi uzhite tudi vi tako
svoje otroke, uzhite jih Bogá prav spo-
snovati, niegove zhudne dela premishlo-
vati, ino ga sa vse dobrote sahvaliti. Bo-
dite jim svesti angelji - varhi, uzhite jih mo-
driga, brumniga ino lepiga sadershanja, oj-
stro ino modro jih svarite, ako grefhijo,
zhe pa to ne pomaga, jih pa pravizhno
strahovajte, ino sa nje neprenehama mol-
ite! Gorjè bo starsham, ki svojih otrok
po kershanskó prav ne redijo, shivo gaj-

shlo ali bish si splétajo, která jih bo ker-vavo tepla. « Slabo srejeni otrozi so ker-vave shibe sa réven svét ino starishi lju-domorzi, ki svojih otrók pray srediti ne skerbijo, » pravi sv. Bernard. « Pregréhe rastejo, v nebo sa mašhevanje vpijejo. Angelj boshji klizhe: joj ino gorje! ljudem svolj pohujšanja mladiga svetà, ino isli-va kupizo serdí boshje na semljo. » *)

NAJDEN SAKLAD.

Nekiga dne sgodej sbudijo blagi knes Ladislava, ino grejo sh' njim ino s' drugimi strelzi na medvedov lov; sgodna danya jim je prijasno na nebu migljala. V' veliki, temni dobravi se lov sazhne. Mladi Ladislav podá se globokeje v' dobravo ino ko po njéj sém pa tjé hodi, kar sagleda per nekimu vrelzu mladiga medveda, berfh se v' germnvje skrije, ino vstreli po medvedi pa ga ni sadel, medved sagromi, ino v' berlog sbeshi.

Ladislav hiti sa njim do berloga. Grossa ga sprehaja, ker premishluje visoke

*) Skriven. rasod. 16.

pezhine strafhniga berloga. Spomnivši se vfigamogozhnosti boshje, rezhe: « O Bog, kako modro si ti ta berlog napravil! »

Ko takó boshjo modrost premišljuje, kar slíšhi milo zhloveshko vpitje se proti sebi raslegati, oglaf v' visokimu velbu ali oboku strafhniga berlôga shalostno vpitje milo ponavlja. Slíšhal je prosiči: « O Bog! kdo si, vsmili se, vsmili se vboge sirote! » Ladislav je bil prav vsmileniga serzá, gre posablijozh vfiga straha tjekej, od kodar se shalostno vpitje raslega, ino najde, o frezhen saklad! nekiga mladiga moshá hudo ranjeniga. Od vsmilenja do nefrezniga vnet Ladislav mu obéshe rano, sadéne ga na svoje rame, ino ga nese, kakor vsmilen Samarijan, v' grad. H' temu pridejo priljudni knes s' strelzmi k' domu, pa kako se vstrafhijo, ko vi dejo, nevedijozhi, kaj se je sgodilo, svojiga fina nekiga ptujza vfiga kervaviga proti gradu nesti. Shlahtni Ladislav v' kratkim rasodene nefrezzo ptujza. Nefó ga v' hisho v' posteljo, ino mladi knes mu sam streše, ino rano obesuje. O koljko je veselje starshev nad vsmilenum serzam svojiga fina!

Ljubi otrozi! Bodite tudi vi tako vsmileni Samarijani, kakor je Ladislav bil. Vímilite se vbogih, naj she bojo ptuji, ali domazhi, faj smo vši bratje ino sestré,

otrozi eniga Ozhetu nebéshkiga. Pomagajte jim, « saj Bogú poſojuje tu, ktir ubogimu podelí, ino Bog mu bo s' obrestjo ali zhinshem povernil. » Sam Jefes vaf opominja k' vſmilenu do vbgih, ki pravi: « Karkolj enimu narmajnshih bratov storite, to ste meni storili; zlo ſhe kupiza (kosarz) mersle vode svojiga plazhila sgubila ne bo. » Poſebno pa vſmilite ſe revnih bolnikov, pomagajte ino poſtreshite jim, tolashite jih s' tim: « De Bog rani ino zéli, on vdari ino njegova mila roka bo ſpet sdravje dala. » Opominjajte jih k' terdnemu savupanju v' Bogá, v' Jefusa Kristusa, kateri je najboljshi pomozhnik v' bolesni. On ſam klizhe ino vabi vſe, poſebno pa bolnike k' ſebi rekozh: « Pridite k' meni vſi, ki ſe trudite ino ſte obloſeni, jes vaf bom poſhivel. »

Vſmiledna knesova druhina ſhelí svediti od ranjeniga ptujza, kdo, od kodi je ino kdo ga je ranil? Vſi ſo ſvetlo poſluſháli kader nefrézhnik svojo nefrežho ino krivizo dopoveduje rekozh: « Jes sim Konrad, nefrézen ſin Roberta is Knesnije

Moj ljubi ozhe ino veliko drugih vi-tesov (ſhlatnih goſpodov) ſo v' Palestino v' ſveto deshelo ihli, ſe tamkaj s' krivoverzi ſa vero krishaniga Jefusa bojvat, od tisti

krat je sdaj dvajset let, pa ni sluha ne da-ha vezh od njih. Moja draga mati fo pred osmemi leti od same shalosti umerli.

Grafhino ino vse premoshenje so mi sapustili, ker sim edín delésh (erb) bil, pa moja shlahta me je skos svijazhnoft ob mojo doto perpravila, verh toljke nefrèzhe she sklenejo me umoriti.

Ravno tisto nozh, ko me je drugi dan sjutri usmileni Ladislav v' berlogi nadil, sim sbeshal is grada, pridem pôsno v' nozhi v' temno dobravo k' nékimu voglarju, ki je tako usmilen bil, de me je pod streho vsel, ino mi vezhérje dal. She nisim shlize is rok poloshil, kar stopita dva bradasta nesnana moshá v' jispizo, me sgrabita, zhes prag sylézheta, ino me hudo ranita. V' bran sim se bil tiranskima mosháma postavil, pa - kaj, ker sim jima preslab bil. Komaj, komaj jima s pomozhjo voglarja v' berlog sbeshim, od slabosti na tla padem, in zhakam sadne ure. Pa boshja previdnost, o skerbna mati! kterí sim se v' roke perporozhil, mi je refhenika poslala. » — Solsé ga polijejo po bledim mertvashkim obrasu, vši prizhejzhi na glaf jokajo zhres njegovo nefrezho.

Po tému vseme nesrežen Konrad krish v' roke, katirga je na persah nosil, ino kuhne Kristusove presvete rane rekozh:

« Ta sveti krishi, na katerim je moj Svelízhar Jesuf Kristus sa moje ino vesolniga svetá pregréhe umerl, le famo ta sv. Krish mi je oftal od moje toljke dóte, s'he ta krish bi mi bili vseli, pa ker je mesingasti, ino sa tolovaje malo zene imá, míga pustijo. Pa, kaj hozhem vézhi doto, kakor tebe moj krishani Jesuf, o bodi ti moja tolashba tako dolgo, dokler pridem k' tebi v' svete nebesa, kjer so moj ozhe ino moja mati. Ti pa usmileni Ladislav moj najboljšhi prijatel, vsemi po mojí smerti ta mesingasti krish v' spomin mojiga hvaleshniga ferzá, ta, kterí je na krishi umerl, bo tvoje usmilenje, ktero si mení fkasal, tavshenkrat povernil, on bo tvoja pomozh ino tolashba všakí zhaf, posebno v' sili. »

Kónrad dan na dan slabejšhi postaja, ino sedmi dan umerje v' narozhju blagiga Ladislava. Ladislav vseme po njegoví smerti mesingasti krish, ga na svoje persi pertisne rekozh: « Do mojiga sadniga sdihleja bodi moj vodnik, moje upanje ino tolashba v' britkih teshavah, Jesuf usmileni! »

Knesova drushina ne more posabiti sadnih besedí poboshniga mladenzha Kónrada, kteri je v' najboljših letih svoje mladosti dar satanske lakovnosti nepravizhnim ljudem bil. Vezhkrat premislu-

jejo njegovo veliko nesrezho, ino strafhno
hudobijo lakomnih, ino ne mislijo, de jih
bo v' kratkim taka, ali she hujší nesre-
zha sadéla.

KRISHATIJA.

Kristjani so sveto mesto Jerusalem spet
sgubili, Muhamedani si ga osvojijo, ino
so kristjane neušmileno hudo imeli. Vsdignili so se keršanski vojshaki is Evrope,
Ludvik IX, Sveti imenovan, kralj Franzof-
ske deshele, vezh drugih vitesov, ino kne-
sov, se v' Palestino podajo vbogim kri-
stjanam pomagat ino se sa sveto vero
vojskovat. S' njimi gré tudi mogozhni Ri-
hard. Rihard vseme svoje oróshje, opashe
svoj ojster mèzh, Bogù perporozhivshi she-
no ino ljube otroke, ino gré s' svojimi voj-
shaki v' franzofsko deshelo, kjér je kralj
Ludvik s' veliko vojskno trumo perprav-
ljen, kristjanam pomagat iti.

Veliko bark na morji zhaka na kri-
shanke. Ker so she vsi v' barkah bili, sa-
pojejo duhovni lepo pesem: « Pridi sveti
Duh! . . . ino veselo odveslajo. Jutrajno
sonze jim prijasno sveti, tavshent ino tav-
shent ljudi jim frezho vofhi. Perveslajo

na otók Zipern, kjer si shivesha sa prihodno nakupijo. Pa, o shaloft! strashna kushna bolésen se krishankov v' barkah loti, veliko vitesov pomerje. Usmileni kralj Ludvik sam obiskuje bolnike, jih tolashi ino osdravljuje. Vsi, vsi molijo ino prosijo Bogá sa odvernenje kushne bolesni; Bog njih proshnjo vslíshi, kuga nehá. — Sdaj napové Ludvik egyptovskemu kralju vojsko, ako kristjanov prostih ne storí, ino jim odvsetih krajev ino mést nasaj ne dá. Egyptovski kralj odgovorí: « Jes ne dam odvsetih krajev ino mést nasaj, tudi kristjanov prostih ne storim. »

Zipern sapustivši veſlajo proti Damieti. *) Ker proti méstu Damieti veſlajo, na enkrat fe vsdigne hud vihar na morju, strashne globozhine se odpirajo, kakor bresdni globoki, vsdigujejo valove, kakor hribe visoke, ki se na bárke podirajo. Veliko krishankov v' globozhini strashniga morja svoj grob najde. Po strashni burji se spet svedri, na Bogá sauplijozhi doveſlajo bliso mòzhniga mesta Damieti. Drugi dan sa rano (sgodaj) odmolijo jutrajno molitvizo, stopijo is bark na suho, ino

*) Damieti, mesto na reki Nil, najmozhnejši tabor v' egyptovski desheli.

se s' verftijo. Sdaj se hudi boj sazhne s' Mu-hamedani, kteri so se s' veliko armado kri-shankam v' bran postavili, krishanki prema-gajo, neverniki padajo ino splašheni sbe-shijo. Tabor Damieti si krishanki osvojijo, kristjane is fushnosti refhijo, ino jim sgu-bljene kraje ino mesta nasaj dajo. Ludvik sposnavšhi fofébno boshjo mozh per pre-maganju nevérnikov se poda ves ponishen s' svojimi vojskaki v' zérkvo, ino sahvali Bo-gá sa frezhno premaganje Muhamedanoy.

RIHARD V^o ŠUŠHNOSTI.

Zhlovek! veselje na svéti
 Shaloſt ti rada grení,
 Niſo ne frezhni odfhteti
 Tudi najsrehni nam dni.

Vsa vérna Evropa se veselí krishankov junashkih, ino povsodi hvalno pesem pojó sa frezhno premaganje nevernikov ino sa refhenje kristjanov.

Pa krishankov veselje se je v' sha-loſt spremenilo; kervave vojske she konza ni. Muhamedani, neuſmileno tiranski ludjé, bersh sberó veliko truno vojakov, ino gréjo s' vfo mozhjo nad krishanke,

kterih je malo shtevilo bilo. Hud boj se sopet sazhne, krishanki omagujejo, Muhamedani premagajo, barke jim vsemejo, ino mahoma vse pomorijo. Le famo imenitnejšhi vitese v' fushnost shenejo, sa katere veliko shumo dnarjov dobiti upajo. Med fushnimi je tudi hudo ranjen Rihard bil. Nefrézha krishankov se v' kratkim po evropejskih deshelah rasglasí, vse shaluje ino po svojih rajnih sdihuje. Marfkatera blaga knesinja premilo joka po svojim rajnim knesu, kteri je v' globozhini strashniga morja svoj grob najdil; marfkatera mati sdihuje po svojim rajnim sinu, ktiriga kriptujo semljo barya; marfkteri otrok obshluje preveliko nesrezho svojiga dragiga ozhetu, kteri v' tiranski fushnosti jezhí.

Med tém se mir storí s' Muhamedani; vjeti bodo odkupleni ino is' fushnosti resheni. Hudo ranjen Rihard pa je bil permoran v' bolnizi (shpitali) v' Egiptu ostati, zhakajé sdravja ali smerti.

Bogabojezha Rihardova drushina (familia) své nesrezho blagiga knesa, de hudo ranjen v' bolnizi v' fushnosti jezhí. Vsi se premilo jokajo, posebno pa shaluje shlahtna gospá Notburga.

Zhes dolgo sazhne Ladislav svojo mater tolashiti rekozh: « Ljuba mati! ne jokajte toljko, boshja volja se je sgodila,

saj nam bo Bog spet pomagal, saj se On
 usmili, kjer je fila. » Jes posnam prav
 bogatiga moshá v' nashi okoljsnosti, Al-
 bert mu je imé, njemu hozhemo pol na-
 shiga premoshenja saставiti, de nam le
 potrebno shtevilo denarjev da, ljubiga
 ozheta is fushnosti reshit, sakaj vše na-
 she premoshenje ni toljko vrédnno, kolj-
 kor nash dragi, dragi ozhe. Shaloftna ma-
 ti objamejo svojiga Ladislava, tér rekó:
 « Pojdi k' Albertu, prosi ga, naj nam v'
 taki fili pomaga, saставi mu polovizo na-
 shiga premoshenja, de bomo le ozheta
 odkupili, ino se njegoviga prihóda hitreje
 veselili. Ladislav gré k' bogatimu Albertu,
 naredita pismo, v' kterim mu polovizo
 premoshenja saставi. Ladislav dobi potréb-
 no shtevilo dnarjev ozheta is fushnosti od-
 kupit, pa ne vedó, kakó bi dnar v' Egi-
 pet poslali, ino kdo bi ga tjekaj nesil.
 Ker tako sim pa tje mislio, Ladislav bersh
 sklene sam v' Egipet iti, ino svojiga ozhe-
 ta odkupiti.

Mati mu branijo se v' toljko nevar-
 nost podati, pa Ladislav se ne da prego-
 voriti, rekel je: « Moja dolshnost je, ako
 ravno shivlenje sgubim, ozheta reshit. Ta
 mé singasti krish, ktiriga na persih nosim,
 bo moj vodnik, moja pomózh, moje vše.
 Drugi dan sa rano se na pot podá.

Ljubi otrozi! vidite, od kakšnina go-
rézhe ljubesni je bil Ladislav do svojega
ozhéta vnet, v' smertno nevarnost se sa-
nje podá. O posnemajte njegov lep isgled,
skerbite sa svoje ljube staršte, podpirajte
jih s' podporo ljubesni ino usmiljenja, po-
vernite jim saj nekoliko dobro, ktere so
vam toljkokrat delili, in Ozhe nebeski
vaf bóde povsodi blagošlovil.

NOVO TERPLENJE.

Sjutre, preden se dan sóri, se podá
Ladislav na pot. Slovojemozhi od ljube
matere ino sestre Katrize, poklekne ino
moli:

« Ozhe! ti mene ohráni,
Vodi me varno povsod,
Vsake nesrezhe me bráni
Ti si mogózhin Gospod.

Proti vezhéru pride s' teshavo na
verh visoke gore, njegov jésden kónj od
terde hóje opésha. Strašna globozhina
se pod njim odpira, sraven pa še saide
ino pravo pot sgubi. Ker tako na gora-

zhini stoji in misli, kaj bi storil, kar stopi pred njega prav prijasen óvzhár, ino mladiga vitesa tako nagovori: « Shlahtni gospodizh! vi ste se sajshli, tukaj sterma pot v' strafhno globozhino dershí. » Ovzhár ga v' svojim shotorju prenozhi, ter mu mleka ino sádja sa vezherjo da. Drugi dan sgodaj mu pot pokashe na zefto, ktera proti morju pélje. Ladislav se ovzharju sa postreshbo prav lepo sahvali, ino jésti prav shidane volje naprej. Komaj je lakomni Albert junakoserzhniga Ladislava hójo v' Egipt svedel, gre, o fantfska svijazhina! s' nekim krivizhnim moshem v' grad, Notburgo persilit, de naj vše premoshenje s' gradam vred njemu sa posojene dnarje v' lášť da, zhe ne, more pa posojilo v' ti uri verniti. Notburga, blaga knesinja prosi sa poterplenje, pa vše nizh ne pomaga.

Krivizhni mosh (pravdar je bil) bersh pismo tega sapopádka naredí: « Vše premoshenje s' gradam vred Albertu sa posojene dnarje bres, debi bil terjal, vláštím. » — Sdaj ji da pravdar pismo v' roke s' tim opominjkam, ako ne podpishe, bode hudo terpinzhena ino vmorejena. Pravizhna Notburga pa ostane ne-premakljiva, rekla je: » Kako bi jes krivizhno pismo podpisala ino vama blago-

shertnima vše premoshenje s' gradam veed vlaftila, ker moje ni, ampak zele drushine? Na to obá huda jesa tere, sgrabita eden Notburgo, drugi blago Katrizo, obe hudo terpinzhita, ino v' jézho pahneta.

Drugi dan proti vezhéru prideta neusmilenza k' jézhi, odpreta jo, ino potégneta slabo Notburgo is jezhe, smert ji protita, ako sdaj list ne podpishe, pa pravizhna Notburga se brani to krivizo storiti.

Sdaj obá ferd slómi; primeta Notburgo, versheta jo na tlá, jo oslepita, ino she v' temnejšhi jezho firóto versheta.

Blaga Katriza je móglia materno nefrezho gledati, zhes katero se je premilo folsila. Tudi jo ranita, ino v' jézho nasaj porineta.

Sdaj si ofvojita blage familie premoshénje, se gostujeta ino po kervizi savshivata ptujih rok kervavo blago, ne mislita na ojstro boshjo pravizo, kteri v' iti mogozhe ni.

LADISLAV V' ŠUSHNOSTI.

Ladislav frézhno dojésdi do primorja, ko je barka ravno perpravlena stala

v' Afriko se odpelati. Ker se tako vefélo ves samáknjen v' barki bres vfiga strahu pelja, kar pomisli na ljubo mater ino na festro rekozh: « O moja ljuba mati ino festra! molite sa me, de frezhno pridem na Afrikansko primorsko dershavo. » Vefélo se barka she zheterti dan po morji siblje, mornarji veselujejo ferzhno vóshnjo ino si veselizo pojó. No to pride kórmаниз (veslar,) ino prerokuje barkadarju strashno burjo. Kar je prerokoval, je refniza bila. Kmalo po tém se stemni, huda ura se perblishuje, strashni vihar vstane, ino valove, kakor hribe visoke vsdiguje, kteri vtonjenje barki protijo. Sdaj sazhne grometi, blisk sa bliskam, grom sa gromam vdarja, vši trepézhejo, sdihujo ino molijo v' barki od straha. Strafhna burja prelómi jadreno drevo, barka se vertí vši mornárji so omótizhni ino vertoglavi. Zélo nozh hudi vihar hrúmi, le proti jutru se svédrí.

Pa kako se sazhudijo, kader deshelo sagledajo. Burja jih je na Tripoljsko primorje sanesla. *)

Komaj roparski Tripolitani kerfhan-

*) Tripol je talovajska deshela v' Afriki v' srednim morju.

ško barko sagledajo, kar na njo planejo, vse vse pomorijo, ino premoshenje vsámejo. Tudi blagi Ladislav s' sul'zo hudo raujen bres všiga savedenja s' smertjo rinja. Zhes dolgo se sbrihta, pa smertni pot ga polije, ker vse vse okoli sebe na morski brégi pomorjeno vidi. Ker tako nesrezho pomorjenih mornarjev premisluje, kar šlihi nekiga téle besede govoriti: « Je she kdo med vmorjenimi shiv, naj se oglaši? » Vbogi Ladislav rahlo sdihne: « O usmili, usmili se! » Na to pride k' njemu star, star mosh s' fivo brado, preishe njegovo rano, pa kako se sazhudi, ko mesingasti krish na persih mladenzha najde. « Kristian si, pravi starzhek, sa te hozhem fkerbeti. »

Bersh mu v' rano balsama vlije ino jo obéshe, po tem ga na svoje rame sadéne ino ga nese s' straham pod sémljo v' neki berlog. V' berlogu mu postljo is maha naredí, ga rahlo v' tajisto poloshí, ino mu da malo prav dobriga vina, de fe pokrepzhá, rekozh: « Sdaj le miren bodi jutro te bom sopet obiskal, mislim, de ti bo she bolshi, odéne ga s' svojo fúknjo, ino gré svoj pot. Drugi dan starzhek sgodaj pride, mu obéshe rano, ga v' hifho nefe, ino sa-nj fkerbi, de osdravi.

Zhes néke tjedne Ladislav osdravi,

pa mile folse ga polijejo, ker vidi de je fushen ljutnikov ali divjakov, ino všiga obropan; « Oh, kako bom jes, sdihuje blagi Ladislav, svojiga ljubiga ozhéta is egiptovske fushnosti odkupil, ker sim sam fushen, ino toljke shume denarjev obropan; o Bog usmili se !! »»

LADISLAV IS ŠUSHNOSTI RESHEN.

Komaj de je Ladislav osdravil, je she mogel na polju teshko delati.

Vpréšen je bil sraven tistiga starzheka v' en jarm, kteri mu je v' bolesni takó skerbnó postregel. Kopala ino orala ſta vkupej na polju, kakor per naſ voli, ino eden drugiga tolashila v' taki nesrézhi.

Eniga dné moreta na vifoko goro po dervà iti, is gorezhine vifoke goré se dalezh dalezh okoli vidi. Sdaj sazhne ſivi starzhek k' Ladislavi tako govoriti: « Moj dragi mladenezh! glej tam vifoko goró, zhes taisto je is tih barbarſkih ſél pot, katira v' Egipet peljá.

Ti ſi kristjan; de ſi takofhin, ſim

te sposnal, kadar sim twojo rano obesoval. Na twojih persih sim najdel mesingasti krish, kterminu hvalo daj sa ohranenje svojiga shivlenja. Krish, na katerim je nash **Svelizhar Jesuf Kristuf vmerl**, je tebe ovaroval pred smertjo. Tudi jes sim kristjan, ino vsaki dan na tihoma Boga molim ino k' njemu sdihujem sa pomozh ino sa poterpeshlivost «..... Sdaj le pojdi zhes te visoke goré v' Egipet svojiga ozheti iskati Bog te spremi! »

Ladislav objame siviga starzheka, obá se sôlsita, sahvali se sa vse dobrote, vseme jokaje od njega slovo, ino gre svoj pot. Starzhek sadene dervà na ramo, ino gre domú. Pa, joj! komaj de h' domu pride, ga she njegov gospod savolj mla denzha strahuje, kje je? Ino ker meni, kar je tudi resniza bila, de mu je on pot v' bég pokasal, vrnori siviga fushniga starzhka njegov lastni gospod.

Shtir mésze je hodil Ladislav zhes. Sterne goré ino strashne pushave v' Egipet. Hudo se mu je na poti godilo, glad, shejo ino grosovitno vrozhino je terpel.

— Ko pride v' Egipet na veliko reko Nil, vseme vodnika, de mu je pot kasal. Zhes dolgo prideta v' strashno pushavo, kjer so nesmerjene planjave rasbeljeniga peska. Ko tako po strashni pushavi poto-

vata, na naglooma vstane hud véter. Kazhe se pod semljo v' kazhnjake skrivajo, divja svér rjove ino v' berloge beshi. Vodnik v' nebo pogleda ino obledi. Ladislav ga prasha, kai ti je, de si tako bled ino prestrashen? Vodnik rasodene prihodno nevarnost rekozh: « Vrozh veter, kakor plamen bo vstal, ktir s' svojim strupam ljudi ino shivino mori. » Komaj vodnik nevarnost napove, she fonze otemni, le samo gorézhi króg se na nebu vidi. Sdaj vstane vrozh veter, kakor plamen, vodnik sgine ino ga ni vezh. Ladislav se prime sa neko seleno drevo, glavo v' semlo perpognajozh zhaka posledno uro.

Dolgo v' nozh vrozh véter vlezhe; le proti jutru neha. Sa tém perlesejo strupne kazhe is kazhnjakov, divja svér is berlogov, ino sazhne nevsmileno rjoveti. Levi (orosláni) rjovejo, de komaj odglas ali hrum ponavlja njih strashno rjojenje. Ladislav vseme mesingasti krish v' roke ino moli: « O moj Svelizhar Jesuf Kristus! mogozhni Gospod! vselej si bil moj pomozhnik ino reshenik v' nevarnosti, o pomagaj, pomagaj she sdaj meni v' toljki fili ino v' nevarnosti. Tebe, ki gromezhimu gromu tihoto sapovesh, ino rjovezhe leve krotifh, prosim reshi me! » Po tim ves ferzhen vstane ino rezhe: « Hodim naj

*po dragah smertniga mraka, bal se hu-de ne bom, ker si ti o Bog per meni! » *)*

Lubi bratje ino sestre! tudi vi ste popotniki pod milem sonzam, ki vezhkrat po nevarnih potah, po dragah smertniga mraka hodite, o sberite si Jesufa Kristusa tovarsha, kakor si ga je sbral blagi Ladislav; naj bo on vaš vodnik, tolashnik ino pomozhnik v' vafki nevarnosti ino v' fili!!

PUŠHAVNIK.

Ladislav gre vef boshji volji vdán svoj pot naprej, proti poldné pride k' neki sterme gori, glad ino sheja ga hudo stiska. Ker tako po pušhavi okoli gleda, ifkaje kako sadunoshno drevó ali kaki vreliz, de bi si shejo pogasil, kar sapási rjovezhiga leva k' neki pezhini hiteti. Gotov, more óndi kaki vreliz biti, pravi Ladislav. Gre, kadar je she lev odshel, gledat, ino najde, o vefelje! pod pezhino vreliz, is kateriga hladna voda isvira, srauen pa dateljnavo drevo polno sasorjenega sadja.

*) Pf. 22.

Glad ino shejo si bersh potolashi, ino gré vef pokrepzhán svoj pot naprej. Svézher, mrazhilo se je she, pride k' nekimu berlogu, vsede se na kamen, ino sedézh vpehan vezherno molitvizo moli. Kotako k' Bogu sdihuje, sagleda globokeje v' berlogi skos raspozheno pezhovje (spranje) luh se svetiti. Ladislav luh sagledajozh se sazhudi ino savpije: « Kdo kóli si v' tim berlogu, všmili se vbogiga pot sgreshivshiga popotnika! » Komaj isgovori, kar sašlihi prijeten glaf neke svete pesme se proti sèbi raslégati. Nebefhkiga petja glaf Ladislava vneme, sopet savpije; « O kristjan, sprejemi me! »

Na to si perfveti is berloga (grote) neki siv zhaštiven starzhék, njegov laf se je svétil ko frébro, njegova obleka je bila is palmoviga listja, ino Ladislava tako nagovori: « Ptujiz, Bog te sprimi! Tukaj vidish siviga starzhka, trepeti v slabosti ino starosti. Blishej, blishej stopi v' Roberto-vi berlog, le s' meno pojdi. » Ladislav poln poshtovanja gre s' starzhkam v' berlog. Zhaštitiyi starzhék mu prineše kruha, sadja ino vode, vsedeti se pod palmo-vo drevo ino ptujza prasha: « Kako se she po sveti godi, ino ktero nakljuzhje te je v' te nesnane nevarne kraje pripe-ljalo? » Ladislav rasodene zhaštitiyimu

starzhku svojo ino svojiga ozhéta Riharda shalostno pergodbo. Po tém, ker je she pushavnik njegovo shalostno sgódbo] ino ime svedał, jokajé Ladislava objáme ino rezhe: « Bog te sprimi, sin mojiga prijatla! sam Bog te je k' meni v' pушhavo pri-nesil, de bom tebi povernil tvojiga ozhéta meni storjene dobrote. Jes sim Robert, nesrezhen Robert is Knesnije, ki she dvajút let tukaj v' pушhavi teshave terpim, moja shena ino moj sin Konrad me pa she sdavnaj mertyinja objokujeta. »

Komaj Ladislav ime Konrada saſlifihi, ga folse polijejo. Pushaynik ga prasha, sakaj se tako premilo folsi? Oh! Kaj bi se ne jokal pravi Ladislav, ker se sponim na vaſhiga nesrežniga sina Konrada. V' kratkim perpove Robertu shalostno sgodbo njegove familie (rodovine.) « Vaſha, shena, je djal, je od shalosti sa vami umerla, vaſh sin Konrad je pregnan od svoje la-komne shlahte is grada, ino vſe dote obropan. Hudo ranjeniga sim najdel, ko sim na lovu bil, v' nékim berlogi s' smer-tjo rinjati. Na rame sim ga sadel, nesil na svoj dom v' grad, kjer je potem tudi v' kratkim vmerl. » Sdaj vſeme Ladislav mesingasti krish v' roko ino rezhe: » Ta mensingasti krish, ali ga she posnate? je na persih nosil, edina dédfshina od vſiga

blaga, ta mesingasti krish je umirajozh v' rokah imel, ino k' Jesufu sdihoval, na posledno ga je pa meni sporozhil, kteri je v' toljkih smertnih nevarnostih moj reshenik bil. » Zhaftiven starzhek vseme krish v' roke, Jesufove rane kùfhne ino rezhe: « O sveti krish, Jesus Kristus! ki si pomozhnik v' smertni britkosti mojimu sinu Konradu bil, bodi tudi moj pomozhnik sdaj v' posledni uri, « to isrezhe ino — vmerje.

Nobeno vpitje, nobeno klizanje ga ni obuditi samoglo, ne sdràmiti is smertniga spanja, shel je v' svete nebesa vshivat plazhilo svojiga truda. Ladislav jamo iskoplje, dene truplo brumniga Roberta v' grob, s' perstjo ga sagerne, na grob, poklekne ino moli sa njegovo dusho.

RIHARD IS ŠUSHNOSTI RESHEN.

Drugi dan sa rano gre Ladislav, prav shalosten je bil, svoj pot naprej. Zheteri dan pride proti poldné k' neki hishizi, pred hishizo najde delavno gospodinjo, prav rasgovorna je bila. Po kratkim govorjenju od nje sve, de so njegov ozhe

komaj pol ure hodà od ondi v' neki bolnizi ali shpitalu. » Vezhkrat, je djala prijasna gospodinja, v' bolnizo sad na prodaj nosim ino ravno tåkshniga starzhka, kakorshniga mi ste popisali, vidim po dvorishi sèm pa tje hoditi, ki zhaka odreshenja is fushnosti Ladislav se gospodinji prav lepo sahvali sa to povèst ino gre svoj pot naprej. Ves v' mislih se vsede pod Palmovo drevo, ino sam seboj tako govori: « Kaj je meni sazheti, tolovaji so me ob dnar pripravili sa katirga bi imel ozhetu odkupiti; prijatla tukaj nimam, de bi mi potrebno shtevilo posodil; materi ino sestri na dom sa dnar pisati, ino njima mojo nesrezho rasi deti, ni svètvavno, sakaj zhes mojo nesrezho bi silno shalovale. »

V' taki sili vseme mesingasti krish v' roke, kushne Jesuove prefvete rane rekozh: » O sveti krish; k' tebi jes perbeshim, pomagaj ino svetuj mi, kaj mi je storiti? » — Po tem objame inò kushne fveti krish, ino na enkrat mu tà dobra misel v' glavo pade. » V' bolnizo pojdem bolnikam strèzh, per ti perloshnosti bom lehko s' ozhetam govoril, jim stregel ino shalosten stan jim polajshal. » Gre v' bolnizo k' vikshim zhes bolne fushne, ino ga profi sa flushbo v' bolnizi. Vikshi mu rad flushbo da.

Dolgo zhafa je stregel bolnikam, soebno svojimu ozhetu, ne rasodejozh, kdo de je. Riharda mladiga postrèshnika prijasnost ino ljubesen sosebno gine, prashga sa ime, ino kje je doma? Mladenzha solse polijejo, objame ozheta Riharda ino rezhe: » Jes sim - vash sin - Ladislav!.... » Vsi fushni se zhudijo zhes sgodbo. Vikshi zhes fushne své sgodbo mladenzha, ga k' sebi poklizhe, ino ga prashga, kako je tu sem prishel? Ladislav bersh rasodene svojo nesrezho, rekel je: » Svoje domovanje sapustivshi podal sim se zhes morje v' Egipet s' veliko shumo dnarjev svojiga ozheta is fushnosti odkupit, pa na morji strashna burja vstane, ino nafho barko sanese na Tripolsko primorje. Tripolitani planejo na njo; jo obropajo, ino vsè vsè pomorijo: le samo jes sim s' zhudno bo shjo pomozhjo she per shivlenju ostal, ino sbeshal. Tukaj v' shpitalu hozhem tako dolgo flushiti, dokler potrebne shume ne saflushim, s' njo svojiga ozheta od kupit. Vikshi, od toljke ljubesni otroka do starshay vnet, bersh Riharda prostiga stori, ino toljko jima na pot da, de lahko domù prideta. Oba se ferzhno sahvalita, ino gresta vesela proti domu, nevedijozha, v' kaki nesrezhi jih domà blaga familia zhaka.

PRIHOD.

Srežno prideta Rihard ino Ladislav v' svojo deshelo. Ko prav vesela proti domovanju gresta, frezhata nekiga stariga siromäšhkiga romarja, kateri je namenjen bil v' sveto deshelo iti, ino tam svoje grehe objokat, se spokorit, ino milost boshjo sadobit. Vsmileni Ladislav vbogiga romarja tako nagovori: » Vbogi romar, vsmiljenja vreden! ti si namenjen v' Palestino v' sveto deshelo na boshji pot iti, pa veđi, de je silno nevarna ino teshavna pot tam tjè, teshko jo bosh dohodil. Le s' nama pojdi, prenozhil bosh nizoj per nas, sjutri pa snash svojo pot nastopiti. » Romar se k' njima v' vòs vsede, ino govori: » Jes nisim vajniga vsmiljenja vreden, tudi ne priyatla na svetu, de bi samogel me tolashiti, sakaj moja pregreha, moje hudodelstvo vpije k' Bogu sa mafhevànje, ino le ojstro spokorjènimu misnà Bog milostliv biti. » Ko se she bliso grada pelajo, kjer je Rihard ino Ladislav doma, romar obledi ino rezhe: » Postojta, moja vest me silno pezhe, kadar se k' temu gradu perblishujem. »

Na to obstojijo pred dvorishnimi vratmi, ino romar govorí: » Jes sim Albert, nesrezhen Albert, skos lakomnost, krivizo ino stiskanje vbogih sirot sim si svojo vest podshgal, de sdaj od nje hudo preganjan nikjér pokoja ne najdem. Lakomnost je pomorila v' mojimu serzu vse dobro. Nozh ino dan sim hrepenil po zhafnim blagi, dnar sim kùpzhal, tako dolgo, dokler me je peklenški satan zhusto v' svoje saderge vjel. Ni se mi smilila nobena nedolshnost, nobena siróta, satorej tudi jes nisim vsmilenja vreden. Od hude vesti gnan sapustivši vse svoje premoshenje hodim sdaj po sveti iskajè mirno vest, pa jo ne najdem; le folse ino ojstra pokora mi jo bodo sadobile. Vama pa blaga mosha! sim narvezho nesrezho prizhinil. Od nekiga krivizhniga pravdarja sapeljan, kteri sdaj v' tim gradu se gostuje, ino od lakomnosti zhusto vjet sim si sa posojene dnarje grad ino vse vashe premoshenje vlastil; blago Notburgo ino Katerzo sim pa, ki niso hotle krivizhno pismo podpisati, obe v' jezho pahnili, ino nedolshno Notburgo, o nevsmilenje! oslepili. Jes ne prosim sa vsmilenje, ampak le sa pravizhno shtrasingo ino sa odpuschanje mojiga hudo delstva. » - Ladislav komaj své nesrezho svoje ljube matere ino sestré, kar odpre

dvorne vrate, hiti s' mezhem v' roki zhes stopnje (shtenge) v' hisho, najde nev-smilenza v' nji; bersh sgrabil ga je rekozh: » Stoj hudobnesh, stoj! Kje so moja mati, kje moja festra? Tvoja ura je vdarila saframovaviz! berfh me pelji v' jezho!...

Na to prideta Rihard ino Albert. Komaj de k' jezhnim vratim pridejo, she slifhijo premilo vpitje nesrezhnih v' jèzhi: » O vmarite naji, smert bove loshej prestale, kakor pa od glada hudo terpinzhane v' temni jezhi. » Bersh se duri jezhe odprejo, blede, suhe kakor smert pridete Notburga ino Katerza is jezhe. Rihard objeme svojo sheno Notbugo, Ladislav svojo festro Katerzo, vefelje snida blage familie popisati ni mogozhe.

Krivizhni pravdar bil je vprizho vših k' smerti na ognju obsojen, pa vsmilena Notburga je sa njega prosila, ino ga od ognja reshila. Bil je po tem ravno v' taisto jezho pahnjen, v' kateri je blaga Notburga dve leti jezhala, v' kateri je tudi osem dni po tem v' obupu vmerl. Alberta pa savoljo njegoviga kisanja prostiga storijo, de sna, kakor je she namenjen bil v' sveto deshelo iti, tam na grobi Jesufa svoje grehe objokati ino se spokoriti. — Rihard je dal temno jezho, v' kateri je blaga Notburga dve leti sdihovala podreti,

ino ravno ondi lepo kapelzo v' zhaſt sve-timu krishu ſosidati. V' kapelzo poſtavi meſingaſti krish olepſhan is ſhlahtnim dia-manti. Vsak dan fe je ſbirala blaga Ri-hardova familia v' kapelzi, ino je boshjo previdnoſt viſoko zhaſtila!

Ljubi bratje ino ſestre! Slifhali ſte, kako dalezh je lakomnoſt ino kriviza Al-bertha ino krivizhniga pravdárja ſpravila, ino kako hudo je obà veſt pekla. O varite ſe lakomnoſti ino krivize, sakaj, » Kore-nina viſiga hudiga je lakomnoſt. » Boljſhi je reynimu biti ino mirno veſt imeti, kakor pa tavshente krivizhno poſeſtiti, ino jih v' nepokoju vſhivati. V' miru s' Bogam ſhi-veći, ino mirno veſt imeti, to je na ſemlji naj ſhlahtnej blago, ktero nam naſhe ſhivlenje fladi!

PALESTINA

SVETA DESHELA

POPIŠOVANJE

Ni pod milem sonzam imenitnejfhi
ino svetejshi deshele sa kristjane, kakor je
sveta deshela Palestina, kjer je nash Sve-
lizhar Jesus Kristus rojen bil, sa nas gre-
shnike terpel, ino na gori Golgoti vmerl.
Tamkaj se je Jesusovo svetlo sonze, sonze
isvelizhanske vere pervizh safvetilo, ino
s' svojimi sharki temine zhloveshke pameti
rasvetilo. Tamkaj tezhe sveti potok Jor-
dan, v' katerim je Jesus od Janesa ker-
shen bil, tamkaj se vidi pufhava, v' kate-
ri se je Jesus shtirdefet dni postil, tamkaj
stoji prijasno morje Genezaret, na katerim
je Kristus vihar vstanovil, ino po kraju

režheniga morja nar raji hodil, uzhil, zhudeshe delal, ino se všim ljudem fkasal, de je pravi boshji Sin, ino Svelizhar zhloveshki. Palestina je taista sveta deshela, kjer je Jesuf hodil, uzhil, greshnike svaril, bolne osdravljajal, shalostne tolashil, ino s' zhudnimi déli ino s' svetimi zhednostmi rasdjali sanke (saderge) pregreshniga ferza. Tamkaj se je lepo Jerusalemsko mesto blisketalo, s' salim tempelnam, s' verlim sidovjem; tamkaj se vidijo velizhastne lepe gore, kakor oljska gora, kjér je Jesuf vef samaknjen k' nebeshkemu Ozhetu molil, ino kervavi pot potil, od kodar se vfa lepota Jerusalemskiga mesta vidi, zhes katero je Jesuf milo jokal savolj terdovratnosti Jerusalemzov; gora Golgota (Kalvaria,) kjér je Jesuf krishan bil, ino v' fashnost satana vklenjene boshje otroke odreshil.

Kdo kriftjanov ni shelen brati ino vediti taiste svete kraje, kodar je našh ljubi Svelizhar hodil, uzhil, zhudeshe delal, terpel ino vmerl? - V' kratkim jih tukaj najdete popisane.

*) V' Asji je oblublena deshela Palestina, Turk v' nji gospodari. Od jutra se

*) Asja je med petimi deli svetà pervi del, v' katerim je Bog naše perve starisse stvaril.

dershi pufhave Arabje, proti vezheru ali sahodu fredosemeljskiga morja, proti severju, Sirje, ino proti jugi kamnitne Arabje. Palestina ni velika deshela, sheft ino trideset mil dolga ino dvajset shiroka, toljka je, kakor koroshka ino shtajarska deshela skupaj. Ob zhasu Kristusovim je bila mozhno rodovitna deshela, lepa, kakor boshji vert, sa vse prav rodovitna tlà. Rodila je dosti shita, sadja, vina, ino vseh potrebnih rezhi. Vse gore so bile rodovitne, markatere drevesa, kakor figove ino margarane (Granatapfelbaum) so trikrat, tudi shtirkrat v' leti rodile, vinska terta je podvanajst, tudi po shtirnajst funtov teshke, ino en komolz dolge gròsde rodila, jagode so bile tako debele, kakor so per naf breskve, s' eno besedo, deshela je bila, ki se je med ino mléko v' nje zedilo. Sime nimajo tam tako hude, kakor pri naf, ino kadar naf she huda sima stiska, je v' Palestini prijasna spomlad. O veliki nozhi se tamkaj shetva sazhne, ino terpi do binkufhtih. Tri miljonev prebivavzov je shtela.

Palestina je mozhno gorata deshela, od severja do juga na obeh krajin reke Jordana se gore vsdigujejo. Narimenitnej gore so:

1. Libanon, Na rezheni gori so rastli

vifoki, lepi ino difhezhi zedri, s' takim zedrovim lesam je bil lepi ino dragi Salomonov tempel vloshen. Danashni dan zedroviga lefa na Libani malo najdesh.

2. Nebo. Js te gore je Bog Mosefu obljudeno deshelo pokasal, rekel mu je: » Vidish, ta je deshela, ktiro sim Abrahamu, Jsaku ino Jakobu s' persego obljudil. Glej! pokashem ti jo, v' njo pa ne pridešh. » Na ti gori je tudi Mosef vmerl.

3. Kvarantania. Na ti gori je bil Jesuf od hudizha skufhan, ki mu velike kraleftva ino njih zhaft kashe rekozh: « Poglej, kolika lepota ino dragota je ta! Vse to je v' moji oblasti, komur hozhem, lahko dam. Tebi vse v' oblast dam, samo to mi stori: padi pred mene na kolena, ino moli me. » Jesufu se je sadosti she sdélo, sagromi mu rekozh: » Poberi se prozh od mene skufhnjavez, sakaj sv. pismo nam le eniga Boga moliti sapove, ino njemu famimu flushiti. »

4. Tabor. Narlepsi gora judovske deshele. Na ti gori se je Jesuf spremenil, njegov obras je sijal, kakor sonze, kakor beli sneg se je njegovo oblahilo svetilo. Njemu se perdrushita v' nebeski zhafti vfa spremenjena Mosef ino Elija.

5. Karmel. Lepa vfa selena gora na *

fredosemeljskim morju ima bliso dva tawshent berlogov, najimenitnejšhi so preroka Elija ino Eliseja, v' teh berlogih so posnej mnihi ino pušhavniki prebivali. Od gore Karmel imajo mnihi karmelitarji svoje ime. Na ti gori rastejo lepe hraſtove in jelove dreveſa.

6. Gora Juda bliso mertviga morja. V' berlogih gore Juda se je David skril pred kraljem Savlam, ktir ga je hotel vmoriti.

7. Silo. Bliso tè gore je bilo mesto Silo, kjer je bila ſkrinja saveſe tristo let s' hranjena.

8. Garazim. Na ti gori so imeli Samarijani svoj velik ino lep tempel, ktirga je Janes Hirkan v' leti 135 pred Kristufovim rojstvam rasful. Od tiga tempelna je Jesuf s' Samarijanko per Jakobovim vodnjaku govoril, ktera ga prafha : » Gospod! vidim ti si prerok, ſvet mosh, prijatel boshji, povej mi, naſhi ozhetje fo na ti gori Boga molili, Judje papravijo, de ga imàmo v' Jerusalemu moliti, kdo imà tedaj prav? » Jesuf rezhe : « Shena verjami mi, zhaf pride, ino sdaj je she, de ne bodo Ozheti molili ne na gori Garazim, ne v' Jerusalemu, ko bodo pravi molzi v' duhu Ozheti molili ino v' refnizi, ino tudi Ozhe hozhe, de ga tako molijo. Bog je duh, ino ktiri ga molijo, ga morejo v' duhu ino v' refnizi moliti. »

9. Oljska gora, pol ure hoda od Jerusalema. Gora je lepa, rodotvorna s' tremi verhi. Na fredi gore kashejo kraj, kjer je Jesus s' Aposteljni sedel; se zhes Jerusalensko mesto milo jokal, ino blishno njegovo konzhanje prerokoval. Ravno òndi je zesar Titus svoj shotor postavil, ko je bil s' svojo armado prishel, puntarske Jerusalemze pokonzhata.

— Na ti gori je Jesus svet ozhenafh uzhil, ino snamenja sodniga dne prerokoval. Na ti gori so tudi Aposteljni sv. apostolsko vero sloshili. Na frednim verhi oljske gore je Jesus v' nebo shel proti severju obernjen; she sdaj se vidijo v' neki pezhini trijè pérsti Jesusove noge sasnainjeni. Ravno na tim verhu je sveta Helena, mati perviga ker: zefarja Konfiantina dala lepo zerkiv zhaftitliviga spomina unebohóda Jesufa posidati, sraven zerkve tudi lep klošter postaviti, v' kterim so vposnejih zhasih mnihi Beneditinarji dolgo prebivali. Vse to verlo sidovje je sdaj rasfuto, òndi, kjer je lepa zerkiv stala, stoji sdaj türska molivniza (shamija,) ino verni kristjani so Turkam veliko plazhali de smejo na dan vnebohoda Jesufa na óljski gori sveto opravilo opravlati. Na rezheni gori je tudi bil vert, blis pristave Gezemani, kjer je Jesufa pod ólkami

velika shalost ino britkost opadla, kjer je k' Ozhetu molil ino kervavi pot potil, ino kjer ga je Judesh s' kushevanjem sdal. V' tim verti she dan danashin stoji osem dolj filo visoke starosti; pravijo: de so od Jesusovih zhasov, pod katerimi je on kervavi pot potil,

*Palestina ima tudi lepe
ino rodovitne ravnine ino doline.*

1. Ravnina Jordana je 50 ur dolga, v' ti ravnini je sveti Janes pokoro pridgoval ino ljudi kerstil.

2. Ravnina Jesrel dvanajst ur hodà dolga ino pet shiroka, v' ti ravnini so bratje Joshefa Jsmaelzam sa dvajset frebernikov prodali.

3. Ravnina Saron okoli fredosemeljskiga morja shtirdefet ur hodà dolga, ob zhasi Jesusovim mozhno rodovitna, je sdaj pu-shava.

4. Dolina Hinnom blisi mesta Jerusalema. V' ti dolini je bila lonzharska njiva, ktero je duhovshina sa kervini dnar (sa trideset frebernikov) kupila, ptujze na njo pokopavat.

5. Dolina Eskol. V' ti dolini je vinska
terta lepe velike ino teshke grösde rodila.
En tak grosd so ogledniki na drògu Mo-
sesu v' pufhavo prinefli.

6. Dolina Sidim. V' ti dolini so bile
pregrefhne mesta: Sodoma, Gomora, Ada-
ma, Zeboim, ktere mesta je Bog savolj
spazhnosti ino savolj takiga gerdiga greha,
ki se zlo imenuvati ne sme, pokonzhal,

Bog pravizhen, kteri vsako pregreho
hudo tepe, je pokonzhal mesta ino pre-
grefhne prebivavze, rasen Lota ino nje-
govih hzherà s' shveplam ino ognjam.
Vef lepi ino rodovitni kraj je sdaj v' jesero,
kterimu se rezhe mertvo morje, polno
shvepla ino foli.

Reka, jesara ino morje.

1. Reka Jordan. V' ti reki je bil Jesuf
od Janesa keršen. Romarji, kteri k'
boshjimu grobu v' Jerusalem hodijo, se
k' vezhnimu spominu svetiga Jesufoviga
kersta v' Jordani koplejo ino vmivajo.

2. Jesero Genezaret je tri mile dolgo,
eno milo shiroko, ino ima vše shivo
shlahnih rib. Na tim jeseru je Jesuf zhu-
deshe delal, ino uzhil; v' njem so Apo-

steljni tudi nar raji ribili. Krog jesera so bile rodovitne okolize, Ob morju so stale mesta Kafarnavm, kjér je Jesuf stanoval, ino Betzajde, kjér je bilo nar vezh Aposteljnov domà. V' tim veselim kraju je Jesuf nar raji uzhil.

3. Mertvo morje. Mertvo morje je okoli trideset ur hodá dolgo, okoli osem ur pa shiroko. Pravi se mu mertvo morje, ker nizh ne shivi v' njem savolj shvepla ino soli. Mertvo morje je she dan današhen strashno snamnje nêbefhke jese, ki so jo zhloveshke hudobije zhes se perkлизale. Popotnika strah ino grossa obide, kadar mimo gre.

Jmenitne mesta v' Palestini so :

1. Jerusalem, sveto ino najimenitnejshi mesto v' sveti desheli, nekdajni sedesh judovskih kraljev, bilo je velizhaftno mesto ob zhasu Jesufovim, kjér je bil tempelj Salomonov. Tako lepiga tempeljna she ni bilo na sveti, vse stene so bile s' zedrovim difhezhim lesam vloshene, s' slatimi roshizami ino s' palmovimi drevësi opisane. Altar, vseh deset Ivezhnikov po obëh straneh, vsa posoda ino vse kadilnize so bile

is famozhistiga slata, zlo shebli so bili slati. Tla so bile s' slatam vloshéne, ino vrate s' slatam prevlezhene. V' tim je bila skrinja savese, dva velika slata angeljza ita sprosterála svoje perute nad njo. okna so bile s' slatam kovane, streha is slatiga kositarja itd.

Jerusalem je bilo lepo ino mozhno mesto, 164 mozhnih turnov je imelo, is katerih so se proti sovrashnikam branili. Shtelo je zhes 150,000 prebivavzov, pa hudobni so bili njegovi prebivavzi, katerim je Jesuf s' solsnimi ozhmi prerokaval, de bo njih mesto ino tempelj rasdjano. Kar je on prerokoval, sgodilo se je. Judje so mero svoje hudobije sverfhili, sveti tempelj s' krivizo oskrunili, pravizhne po zeli desheli preganjali, ino nedolshno kri prelivali. Bogu se je dosti sdelo, poshle nad nje groscvitne Rimljane, ravno o velikonozhnih prasnikih, kadar se je po Jerusalemu vse od ljudi terlo, ki so v' tempelj prishli. Mogozhni vojshaki so, kderezhi levi, Jerusalemsko mesto oblegli, ni prishla shiva dusha ne noter ne vun. Strashna lakota po vsem mestu rujove, vojska hrumi od svunaj, kuga tuli od snotraj, vse povsodi davi nevsmilena smert, kup na kupi merlizhev po vseh ulizah leshi. Kri kakor potok tezhe po ulizah.

Ednajst sto tavshent Judov je bilo pokonzhanih, bliso sto tavshent v' fushnost prodanih, ali pa divji sverini sa kratek zhaf pometanih ino od nje rasterganih, ino zhes 12000 jih je lakote vmerlo. *)

Jerusalemsko mesto je bilo poshgano, tempelj s' vsem imenitnim sidovjem rasfut, de ni kamna na kamenu ostalo, kakor je Kristuf 37 let poprej prerokoval. Do leta 1382 je bilo Jerusalemsko mesto jednajstkrat poshgano ino rasfuto, ino zhes miljon prebivavzov vmorjenih.

Sveta Helena, mati perviga cesarja Konstantina je dala v' leti 326. na gori Golgota lepo zerkiv boshjiga groba posidati, kamor so is vseh krajev svetih kristjani na boshji pot hodili. Tudi je ta brumna ino sveta mati she vezh drugih lepih zerkav ino klofhtrov posidati dala, óndi sdaj le podertino najdefh.

V' leti 636 so Muhamedani si sveto mesto osvojili ino kristjane nevsmileno hudo imeli. Vsdignili so se kerfhangski vojshaki is Evrope, flete mesta spet dobit. Krishanki so jim rekli, vojski pa, Krishantija, ker je vfakter krish na persih nosil. Krishantije so se sazhele v' leti

*) Joshef Flavi

1099, ino so terpele do leta 1291 Bliso dvesto let so hodili knesi ino vitesi v' Palestino v' sveto deshelo, se sa vero Kristusovo vojškovat, ino she v' leti 1099 so si Jerusalem osvojili. Ko pa kristjani eniga serza niso bili, so sveto deshelo soperet sgubili, ino sdaj Turk v' Jerusalemi gospoduje. Sedajno mesto Jerusalem je slabo shalostno mesto, zela okolshina je pustava, komaj 21,000 prebivavzov shteje, med tim je tavshent kristjanov. Najlepši zerkev je she sdaj zerkev boshjiga groba, ondi kjer je bil Jesuf pokopan. Kjer je pa nekdaj imeniten ino velizhaften tempelj stal, ondi sdaj velika turshka molivniza ali shamia stoji. - Pustava so sdaj tisti sveti kraji, rasfuto je verlo sidovje Jerusalemskiga mestu, ino zhudno slavniga tempeljna, le sarafhena grobla sdaj na tistim mestu po pretezhenih zhasih shaluje, ino vsim grefhnikam osnanuje, kak ojstro Bog pregreho kaštiga.

2. Betlehem, mestize dve uri hoda pod Jerusalemom, je stalo na kamenitnim hribu, v' prav lepi ino prijetni okolizi. V' tim mestizu je bil David rojen ino od Samuela sa kralja pomasan. Sdaj je le majhina révna vas, ino svunaj vasi je imenitna zerkev ravno na tistim kraju,

kjer je bil Jесuf rojen, dva ino trideset lampiz v' nje gori. Romarjam se kashe kraj ino kamen, kjer je Jесuf rojen bil, okrog kamena so pa téle besede s' slatimi zherkami napisane: » *Tukaj je Jесuf od devize Marie rojen.* » Na drugi strani se vidi kraj, kjer so trije kralji klezhali, molili, ino Jесufu miro, kadilo ino zhifto slato darovali. Spet na drugi strani kashejo berlog, kjer kosti nedolshnih otrozhizhkov pozhivajo, katere je Herodesh vkasal vmoreti. En zhetertlej ure hodá proti severju se vidi vas, kjer so pastirzi prebivali. Tudi polje se romarjam kashe, kjer je angelj pastirzam rojstvo Jесusovo osnanil. Sveta Helena je dala na tistim polju, kjer je angelj pastirzam rojstvo Jесusa osnanil, lepo zerkev posidati, sdaj je óndi fama grobla. V' Betlehemu bliso tayshent kristjanov prebiva.

3. Nazaret, od Jerusalema 24 ur hoda je bilo nekdaj zhedno mestize na visoki pezhini, kjer so Jесuf, Maria ino sv. Joshef domovali, sdaj je Nazaret le majhina vas, v' kateri zhes dvanajststo kristjanov prebiva. Od tiga mestiza ima Jесuf ime: » Nazarenški. » V' Nazaretu je lepa zerkiv Marie Devize zhiftiga spozhetja ravno na taistim kraju, kjer so Jесuf, Maria ino sv. Joshef prebivali. Brumni mnihi, ki

tamkaj prebivajo, romarjam vše tiste kraje s' veseljem pokashejo, kjer je Maria stanovala, ino kjér je sveti Joshef svoje tesarsko felishe imel. Kashejo Jesufovo hisho, miso, sholo, tempelj, kjer je Jesuf uzhil, kashejo pezhino, zhes katero so Jesusa njegovi rojaki hoteli vrézhi, kashejo kamen, okoli ktirga je Jesuf s' Aposteljni sedel, jedel ino jih uzhil. itd.

Vezhna tihota v' tih svetih krajih prebiva, vsaka she tako mala stvariza shaluje po rajnih svetih zhafih, vsaka sarashena grobla velizhaftnih rasfutih krajev govori: « Romar, popotnik! postoj na nafnih groblah, vidi ino premishluj!! » »

HOJA JESUŠOVA PO ŠVETI DESHELI.

Vem, de bi tudi radi vedli Jesufovo hojo po sveti desheli, kje je hodil, kje uzhil, kje ino ktere zhudeshe delal v' tim ali v' unim mestu, v' tergi, v' pušhavi ali na gori. Tukaj najdete njegovo sveto hojo po desheli v' kratkim popisano.

V' Betlehemu najdemo Jesusa nar-prej, kjer je rojen bil, ino na osmi dan

po Judovski postavi obresan. Shtirdefet dni po rojstvu ga Maria v' tempeljnu Bogu daruje, kjer je brumni Simeon Marii veliko shaloft ino britkost prero-koval, rekel ji je: » Ojster mezh bo prefunil tvoje ferze itd., » Sveta drushina (familia) Maria ino sv. Joshef gredo po obresovanju s' svojim Sinkam nasaj v' Betlehem, na to pridejo od sonzhniga is-hoda sveti trije kralji Jesusa darovat. Betlehem sapustijo, ino se v' beg na Egiptavsko s' Jesufam podajo, ker je tiranski kralj Herodesh sklenil, Betlehem-fke ino vse santizhke tistiga kraja, kar jih ni bilo nad dvema letama, naglo pomoriti. Po smerti Herodesha pridejo spet nasaj v' Nazaret, kjer sta Maria ino sv. Joshef svoje domovanje imela. Kader je Iesuf dvanajst let star bil, je shel s' svojimi starishi v' Jerusalem na boshji pot, kjer so ga sgubili, ino tretji dan v' tempeljnu v' fredi uzenikov najdli, ki jih je poslu-fhal, prashal ino odgovarjal; vsi se nad nesnano modrostjo tega posebniga fanta sazhudijo, vse vse ostermi. Js Jerusalema shel je s' starishi nasaj v' Nazaret na svojih starishov dom, » kjer jim je pokoren bil, ino je rafel, kakor v' starosti, tudi v' modrosti per Bogu ino ljudeh. » - V' tridesetim letu svoje starosti je sazhel

Jesuf uzhiti, pa preden je svoj uk sazhel, pride is Nazareta k' Janesu na reko Jordan, kjer ga je Janes kerstil. Po sv. kersti gre zhes Jordan v' pušhavo Kvarantanio se sa naf poštiti ino perpravlat na veliko opravilo, de bo svet uzhiti ino svelizhati sazhel, kjer je bil od satana skushan, ino od angeljev poštreshen. Po svetim postu se sopet na reko Jordan poda, kjer si je uženje isvoljil. Andrej, Janes, Peter, Filip ino Natanael so bili njegovi pervi uženzi, s' njimi je šhel na Galilejsko v' svoje domazhe kraje nasaj. Ravno tedaj je v' malim mestizu v' Kani na Galilejskim svatovščina bila, Jesuf, Maria ino njegovi uženzi so tudi bili na gostovanje povabljeni, kjer je Jesuf pervi zhudesh storil. Kanan sapustivši poda se s' Mario ino uženzi v' Kafarnavm, kjer je, kakor tudi po vseh blishnih okolizah pridgoval. Od todi gre na svoje domovanje v' Nazaret, pridgoval je svojim rojakam, pa oni ga niso slishali, zhes veliko pezhino, na kateri je malo mestize Nazaret stalo, bi ga bili skoraj v' globozhino vergli.

Is Nazareta se nasaj v' Kafarnavm podá, od todi gre v' Jerusalem k' velikonozhnim prasniku, kjer je shlahten Nikodem po nozhi k' Jesufu prifhel. Jesuf ga je poduzhil, ino svojiga uženza

prijasno sprijel. Po opravilu sapusti Jerusalem ino gré s' uženzi v' Judeo bliso mesta Jeriho. V' Judeji je zhes pol leta prebival ino pridgoval. Judeo sapusti ravno ob zhafi, ko je Janes keršnik v' jezho sapert bil, ino gre ſkos Samarijo v' Galilejo nasaj. V' Samarii je vun mesta Šihem per Jakobovim vodnjaku pozhival, ino fe s' Samarijánko pogovarjal. V' Samarii je tudi ene dni uzhil, kjer je prav naukashelne ferza najdel. Js Samarie pride v' Galilejo, pusti óndi svoje uženze, ino fe poda v' Kanan k' svoji ſhlahti, kjér je fina nekiga kraljeviga flushavnika osdravil.

Po tému pride ſpet v' Kafarnavm, najde na jeséru svoje uženze ribiti, jim rezhe ribzhovanje sapuſtit, ino sa njim iti. Od vſih krajev ino deshel mu vodijo bolnike, vſe beteshne ino s' boležninami obloſene, ſlepze, glúfhze, krúljeve, mutze, obſédene, gobove ino mertyude; osdravil jih je. Po ſ-hodu je Jefuſ na dom Petra ino Andreja ſhel, kjer je Petrovo taſho od merſlize osdravil. Savolj velike ſtiske ljudſtva je stopil v' zholnizh, ino je is zholna užil. Na jeseru Genezaret storil je dva zhudesha: obilni ribji lov, ino vihar na jeseru vſtanovi. Zhes jesero fe perpeljá v' Gadar, kjer je obſedenza osdravil. Od óndi ſpet fe v' Kafarnavm nasaj perpelja,

kjer Matévsha sa njim iti vabi. Kmali po tému osdravi bolno sheno, ktera se je robu njobiga oblazhila doteknila, dva slepza ino eniga glúshza, tudi ozhetu Jairu njegovo mertvo hzhér oshívi. Od mesta do mesta, od terga do terga, od vasí do vasí je hodil, ino je povfodi uzhil ino zhudeshe delal. Sdaj si je isvoljil dvanajst aposteljnov smed dva ino sedemdefet uzenzov, kateri so ga povfodi spremali. Kmali potem gre na goro Tabor, kjér je lepo lepo pridgoval. Is gore se sopet v' Kafarnavm nasaj podá, ino osdravi s' potama stotnikoviga hlapza, v' Kafarnavmu pa mertvúda.

Sdaj se Jesuf sopet spravlja k' prasniku v' Jerusalem, skos mestize Najm svojo hojo nastopi. Ravno med méstne vrata stopi s' svojimi uzenzi, kar mu merlizha na proti perneshó, edin sin neke vdove je bil. Jesufu se je shaloštna mati v' serze smilila, oshivel ji je sina. Zhes Jordan pride v' Perejo, tjekej je Janes keršnik dva uzenza poslal Jesufa prashat: « zhe je on tisti, ktiri bo na svet po obljubah boshjih prishel, ali pa naj drugiga zhakamo? » Jesuf jima rezhe: » Pojta ino povejta Janesu, kar sta vidila ino slisala, de slepzi pregledujejo, glufhzi preslushujejo, krnljevi sprehajajo, gobovzi

se ozhifhávajo, merlizhi vstajajo, ino vbo-gim se boshje Kraljestvo osnanuje. Po tim se podá zhes Jordan v' Jeriho, ino odondod v' Betanijo, is Betanije pa v' Jerusalem. V' Jerusalemu osdravi osem ino trideset-letniga bolnika, rekel mu je: « Vstani, posteljo vsemi ino idi. » Na hoji v' Galilejo spet osdravi moshá s' fkluzheno roko, v' drugim kraji spet gluhibga ino mutastiga zhloveka.

Na poti v' Kafarnavm je užil ljudstvo v' lepih prilikah, kjér mu njegova mati Maria naproti pride. V' okolizi Tiberije své Jesuf smrt Janesa Kerstnika. Podá se potém zhes morje Genezaret v' pushavo, de bi v' tihim ino v' samotnim kraju svojim uzhénzam loshej reſnize raslagal. Ljudem pa tudí v' pushavo sa njim iti ni bilo predalezh, ino njegov sveti nauk posluſhat. She tri dni ga posluſhajo bres jedi. Jesufu se ljudstvo vſmilí, zhudesh stori, nasitel je shtir tavshent ljudi v' pushavi s' sedmimi kruhi.

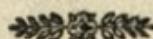
Po tému pride nasaj v' Kafarnavm, ino se s' svojimi jogri zhes Galilejsko morjé, ki je salo mesto Tiberias dosegalo perpeljá, ino se hozhe s' njimi pozhititi, pa tudi óndi pokoj ne najde. Vsdignil se je na vifhi samoto, gré na goro, ino tamkaj se s' svojimi užhenzi vſede. Mno-

shize grejo bersh sa njim, ino se okoli njega po bregu kroshijo. Spet Jesuf zhudesh storí. Pet tavshent lazhnih, je s' pétmi kruhi nasitel. — Sdaj se Jesuf sadnizh poda v' Jerusalem, po vseh svojih hojah je milostliv ino dobrotliv bil. Na poti v' Jerusalem med Galilejo ino Samarijo osdravi deset gobovih mosh, v' Betanii pa Lazarja, ki je she shtir dni v' grobi bil, oshivi. pride s' veliko mnoshizo v' Jeriho, napové svojim uzhenzam svojo blishno smert, se vseude na pohlevno oslizo, ino jesdi v' Jerusalem. Trume ljudi ga spremajo, ino mu visoko hvalo pojó. Jesuf Jerusalemsko mesto vgleda, se milo rasfolsi ino joka, shaluje nad preghenimi Jerusalemzi, ki terdovratno v' strafnih preghah tizhijo, ino se poboljshati nozhejo. Vmerl je sadnizh prostovoljen na teshkim lésu sv. krisha sa greshen svet, vstal na tretji dan od smerti, ino shel je na vishavi óljiske gore v' prizho aposteljnov v' sv. nebesa.

Tako je dokonzhal nash Svelizhar Jesuf Kristus svojo velizhaftno hojo !!

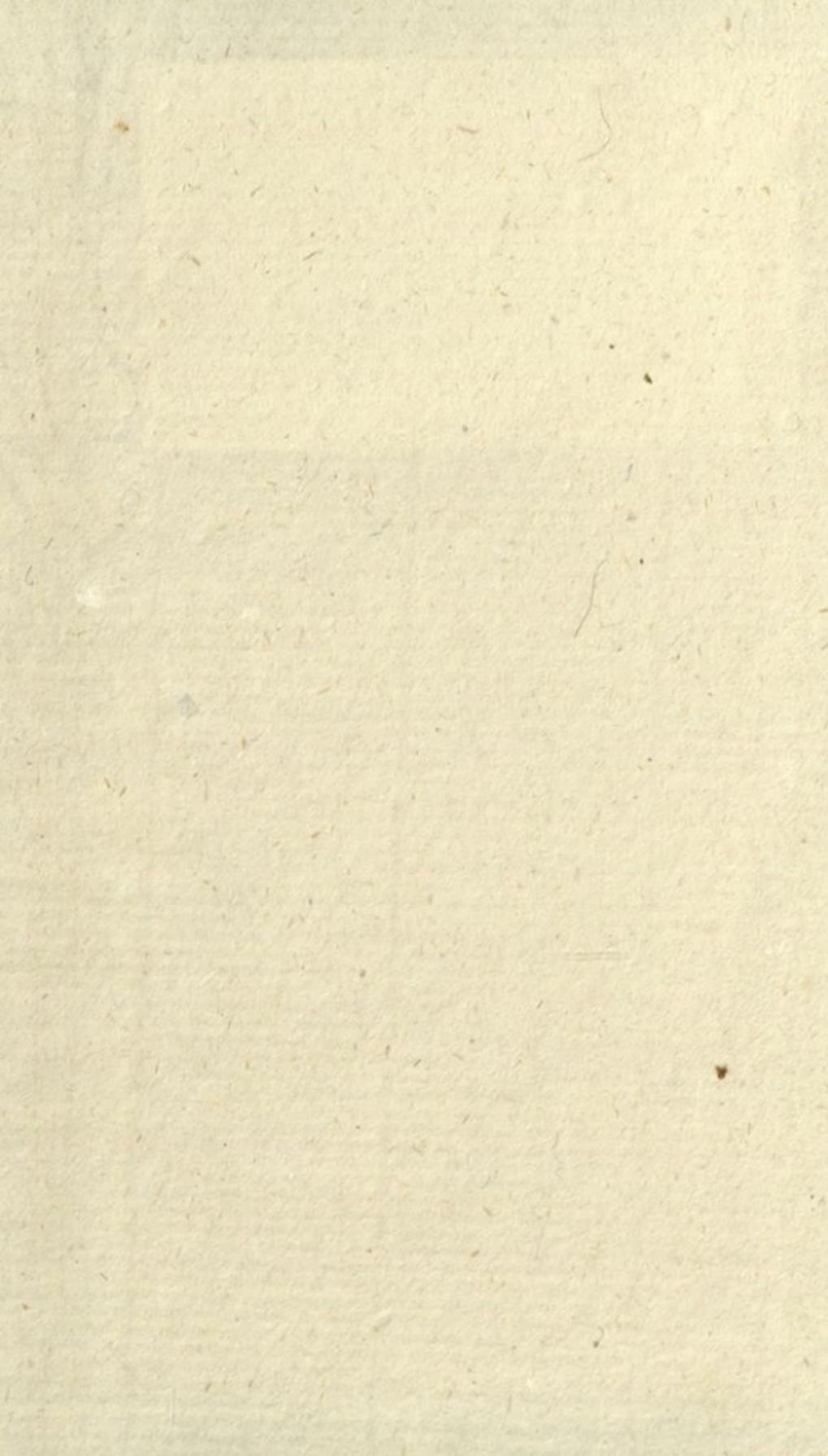
K A S A L O.

Starfhev perva skerb	Stran	5
Najden saklad	»	10
Krishatija	»	15
Rihard v' fushnosti	»	17
Novo terplenie	»	20
Ladislav v' fushnosti.	»	22
Ladislav is fushnosti reshen	»	25
Pushavnik	»	28
Rihard is fushnosti reshen	»	31
Prihod	»	34
Popisovanje Palestine fvete deshele	»	38
Hoja Jesufova po sv. desheli	»	52

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000422440

